

AÇIKLAYICI BİLGİ NOTU

TARİH

SAYI

RESMÎ GAZETE NO

MEVZUAT TÜRÜ

Genel Tebliğ (Taslak)

YAYINLANMA TARİHİ

GEÇERLİLİK TARİHİ

AÇIKLAMA

Başkanlığımızca hazırlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğ Taslağında; Vergi Usul Kanununa, 6728 sayılı Kanunla eklenen 370 inci maddesinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiş ve ilgililerin görüş ve önerilerine sunulmuştur

Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)’ndan:

VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(SIRA NO: 475)

1. Giriş

4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mülga 370 inci maddesi, 9/8/2016 tarihli ve 29796 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6728 sayılı Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla “İzaha davet” başlığı altında yeniden düzenlenmiştir.

Maddenin son fıkrasında yer alan yetki kapsamında belirlenen usul ve esaslar ile anılan maddeye ilişkin açıklamalar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

2. Amaç

Bu Tebliğin amacı, Vergi Usul Kanununun yeniden düzenlenen 370 inci maddesinin verdiği yetki çerçevesinde, izaha davetin kapsamını ve şeklini, ön tespitin niteliğini, izaha daveti yapacak ve yapılan izahı değerlendirecek mercii, davet yapılacakları, yapılan izahta kullanılacak bilgi ve belgeler ile uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemek ve vergiye gönüllü uyumun artırılmasına katkı sağlamaktır.

3. İzaha Davet

Kanunun 370 inci maddesinde yapılan düzenleme ile vergiye gönüllü uyumun artırılması amacıyla “İzaha Davet” müessesesi ihdas edilmiştir. İzaha davet, idarenin verginin ziyaa uğramış olabileceğini harici karinelerle tespit ettiği hallerde, haklarında vergi incelemesine veya takdir işlemlerine başlanılmamış mükelleflerden yetkili merciler tarafından izahat talep edilmesidir.

Yapılan düzenlemeyle, verginin ziyaa uğramış olabileceğine yönelik bir ön tespit bulunması durumunda mükelleflerin izaha davet edilebilmesi ve vergiyi ziyaa uğrattığını kabul edip madde kapsamında beyanname vererek tahakkuk eden vergiler ile “izahat zammını” süresinde ödeyen mükelleflere, vergi ziyayı cezasının %20 oranında kesilmesi öngörülmektedir.

İzaha davet edilen mükelleflerce yapılan izahat sonucu vergi ziyana sebebiyet verilmediğinin idarece anlaşılması halinde söz konusu tespitle ilgili olarak mükellefler, vergi incelemesine tabi tutulmayacak ve takdir komisyonuna sevk edilmeyecektir.

3.1. İzaha Davetin Kapsamı

İzaha davetin kapsamını belirleme yetkisi maddenin son fıkrası ile Bakanlığımıza verildiğinden herhangi bir konunun izaha davet kapsamında olup olmadığı, bir başka deyişle hangi konularla ilgili olarak izaha davet müessesesinin işletileceği Bakanlığımız tarafından belirlenecektir. Mezkûr yetkiye istinaden Bakanlığımız tarafından izaha davet kapsamına alınan konular aşağıda belirlenmiştir.

3.1.1. Tapu Daireleri ve Bankalardan Elde Edilen Bilgilerin Karşılaştırılması Sonucu Ulaşılan Bulgulardan Hareketle Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi

Bankalardan elde edilen bilgilere göre kullanılan konut kredisi tutarları ile tapu dairelerinden elde edilen satış bedellerinin karşılaştırılması sonucunda, satış bedelinin düşük beyan edilmiş olabileceğine dair haklarında ön tespit bulunan mükellefler izaha davet edilir.

3.1.2. Form BA ve Form BS’lerde Yer Alan Bilgilerin Karşılaştırılması Neticesinde Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin bir kişi veya kurumdan (KDV hariç) 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımlarını, “Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)”, mal ve/veya hizmet satışlarını ise “Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)” ile (KDV hariç tutarlar dikkate alınarak) bildirme yükümlülüğü bulunmaktadır. Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dâhil edilmektedir. Bahsi geçen bildirim formlarından hareketle yapılan çapraz kontrol neticesinde yetkili mercilerce bir ön tespitle bulunulması durumunda mükellefler izaha davet edilir.

3.1.3. Yapılan Risk Analizleri Sonucunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi

13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle oluşturulacak Risk Analiz Sistemi üzerinden mükelleflerin faaliyetlerini gruplar ve sektörler itibarıyla analiz etmek, mukayeseler yapmak ve bu suretle risk alanlarını tespit etmek görevi Vergi Denetim Kuruluna verilmiştir. Bu görev kapsamında yapılan risk analizleri neticesinde, verginin ziyaa uğramış olabileceğine ilişkin emarelerin çok sayıda mükellef nezdinde yaygın bir şekilde bulunduğunun tespit edilmesi durumunda Vergi Denetim Kurulunun uygun görmesi şartıyla mükellefler izaha davet edilir.

Örnek 1: Kurumlar vergisi beyannamesinde her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek ve beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılabilmektedir. Yürütülen risk analiz çalışmaları neticesinde, kurumlar vergisi beyannamesinde gösterilemeyen ya da beş yıldan fazla nakledilmiş olan geçmiş yıl zararlarını kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yaptığı tespit edilen mükellefler bu konuyla ilgili olarak izaha davet edilebilecektir.

Örnek 2: Yapılan risk analiz çalışmaları sonucunda, mükelleflerce vergi dairelerine verilen dönem sonu bilançosunda “Ortaklardan Alacaklar” hesabında bakiye bulunmakla birlikte aynı döneme ilişkin gelir tablosunda faiz geliri beyan etmediği anlaşılan mükellefler, tespit edilen bu konu ile ilgili olarak izaha davet edilebilecektir.

3.1.4. Sahte Veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Kullanılması Durumunda Mükelleflerin İzaha Davet Edilmesi

Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan fiillerle verginin ziyaa uğratılmış olabileceği hallerde izaha davet hükümleri uygulanmayacaktır. Bununla birlikte sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair vergi inceleme yetkisini

haiz kişilerce düzenlenen raporlara istinaden yapılan ön tespitlerde, kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarının; her bir belge itibarıyla 50 bin Türk lirasını geçmemesi ve mükellefin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmaması kaydıyla mükellefler izaha davet edilir. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair belge tutarının tespiti ile mal ve hizmet alış tutarının hesaplanmasında ise vergiler hariç tutarlar dikkate alınacaktır.

3.1.4.1. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair her bir ön tespit itibarıyla tüm belge tutarlarının vergiler hariç ayrı ayrı 50.000 TL ve altında olması ve diğer şartların da gerçekleşmesi halinde mükellefler izaha davet edilir. Bununla birlikte, herhangi bir belge tutarının vergiler hariç 50.000 TL üzerinde olması durumunda, bu belgeyi kullanan mükellefin diğer benzer mahiyetteki belge ve/veya belgeleri tutarı 50.000 TL altında olsa dahi tüm bu belgelere ilişkin izaha davette bulunulması mümkün değildir.

Örnek 3: (A) Ltd. Şti. hakkında sahte belge düzenleyicisi olduğuna dair vergi tekniği raporu düzenlenmiştir. Düzenlenen bu raporun sonuç bölümünde (B) Ltd. Şti.'nin (A) Ltd. Şti. tarafından düzenlenen 10 adet faturayı kullanmış olabileceğine dair bulgular yer almaktadır. Bu faturaların tamamı 50.000 TL'nin altında kalmaktadır. Bu durumda diğer şartların da gerçekleşmesi halinde (B) Ltd. Şti. izaha davet edilecektir.

Mezkûr faturaların 9 adedinin her birinin tutarı vergiler hariç 50.000 TL'nin altında, bir faturanın tutarının da 50.000 TL'nin üstünde olduğu durumda ise, ziyaa uğramış olabilecek vergiye ilişkin bir fatura tutarının 50.000 TL'nin üzerinde olması nedeniyle 10 adet faturanın hiçbiri için anılan maddeden yararlanılması mümkün bulunmamaktadır.

3.1.4.2. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olabilecek toplam belge tutarının ilgili yıldaki mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşması halinde, her bir belge tutarının 50 bin TL'yi geçmemesi durumunda dahi mükelleflere izaha davette bulunulması mümkün değildir.

Örnek 4: (C) Ltd. Şti. hakkında sahte belge düzenleyicisi olduğuna dair vergi tekniği raporu düzenlenmiştir. Düzenlenen bu raporun sonuç bölümünde (Ç) Ltd. Şti.'nin 2016 yılına ilişkin olarak bu belgelerden 20 adet faturayı kullanmış olabileceğine dair bulgular yer almaktadır. Bu faturaların ayrı ayrı her birisinin vergiler hariç tutarı 50.000 TL'nin altında olup, toplam tutarları ise 800.000 TL'dir. (Ç) Ltd. Şti.'nin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alış tutarı ise 8.000.000 TL'dir. Buna göre, her bir belge itibarıyla 50.000 TL sınırı aşılmamakla birlikte, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olabilecek toplam belge tutarının (800.000 TL) ilgili yıldaki mal ve hizmet alışları toplamının %5'i olan 400.000 TL'yi aşması nedeniyle mükellefin söz konusu faturalar nedeniyle anılan maddeden yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

3.1.4.3. Mükelleflerin izaha davet edilip edilmeyeceğinin belirlenmesinde sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olarak kullanılmış olabilecek belgeler, her bir ön tespit bakımından ayrı ayrı değerlendirilecektir. Diğer bir anlatımla, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olarak kullanılmış olabileceğine dair daha önce ön tespitte konu olmuş belge tutarının, her bir belge itibarıyla 50.000 TL'yi ve toplam mal ve hizmet alış tutarının %5'ini

aşıp aşmadığına yönelik tespit, başka belgelere ilişkin yapılacak ön tespite istinaden mükellefin izaha davet edilip edilmeyeceği hususunun belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır.

Örnek 5: 1/2/2016 tarihinde (D) A.Ş. hakkında düzenlenen vergi tekniği raporunda, (E) Ltd. Şti.'nin vergiler hariç 60.000 TL tutarında 1 adet sahte faturayı kullanmış olabileceğine dair bulgu mevcuttur. Öte yandan, (F) A.Ş. hakkındaki 1/6/2016 tarihli bir başka vergi tekniği raporunda ise (E) Ltd. Şti. hakkında vergiler hariç 40.000 TL tutarında 1 adet sahte faturayı kullanmış olabileceğine dair başka bir bulgu yer almaktadır. Mükellefin Şubat ayında düzenlenen raporda belirtilen faturayla ilgili olarak anılan maddeden yararlanması mümkün bulunmamakla birlikte, ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmaması şartıyla Haziran ayında düzenlenen raporda belirtilen faturayla ilgili olarak anılan maddeden yararlanması mümkündür.

3.1.4.4. Mükellefler hakkında tek bir vergi tekniği raporunda birbirinden farklı yıllara ilişkin sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanılmış olabileceğine dair bulguların mevcut olması durumunda, söz konusu 50.000 TL'lik sınırın ve %5'lik oranın aşılmamış olması şartları her bir yıl itibarıyla ayrı ayrı değerlendirme yapılacaktır. Herhangi bir yıla ilişkin bu şartlardan birinin sağlanmamış olması, diğer yıllarda bu şartlardan her ikisini de sağlayan mükelleflerin bu şartların sağlandığı yıla ilişkin izaha davet edilmesine engel teşkil etmeyecektir.

Örnek 6: 1/7/2016 tarihinde (G) Ltd. Şti. hakkında düzenlenen vergi tekniği raporunda, (H) A.Ş.'nin 2015 yılına ilişkin vergiler hariç 70.000 TL, 10.000 TL ve 30.000 TL olmak üzere toplam üç adet, 2016 yılına ilişkin olarak ise vergiler hariç biri 45.000 TL, diğeri 40.000 TL olmak üzere toplam iki adet sahte faturayı kullanmış olabileceğine dair bulgu mevcuttur. (H) A.Ş.'nin 2015 yılına ilişkin toplam mal ve hizmet alış tutarları 3.000.000 TL, 2016 yılına ilişkin toplam mal ve hizmet alış tutarları ise 2.000.000 TL'dir. Buna göre, (H) A.Ş., 2015 yılına ilişkin 70.000 TL'lik faturanın 50.000 TL'lik sınırı aşmasından dolayı 2015 yılına ilişkin izaha davet edilmeyecek olup, 2016 yılına ilişkin belgelerden hiç birinin 50.000 TL'yi aşmamış ve 2016 yılına ilişkin belge tutarları toplamının (85.000 TL) ilgili yıldaki mal ve hizmet alışları toplamının %5'i olan 100.000 TL'yi aşmamış olması nedeniyle 2016 yılına ilişkin faturalar nedeniyle izaha davet edilecektir.

3.1.4.5. KDV mükellefi olanlar açısından ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının belirlenmesinde, öncelikle tespit tarihine kadar verilen KDV beyannamelerinde yer alan indirilecek KDV'ye ilişkin her bir KDV oranı ayrı ayrı esas alınmak suretiyle söz konusu toplam mal ve hizmet alışlarına ulaşılabacaktır. Bu şekilde alış tutarına ulaşılamaması halinde, KDV oranı %18 olarak kabul edilmek suretiyle bu tutarların brüte iblağ edilmesi neticesinde ilgili dönem için toplam mal ve hizmet alışlarına ulaşılabacaktır.

3.1.4.6. Vergi Usul Kanununun 196 ncı maddesine göre işletme hesabı esasına göre defter tutanlar her hesap döneminin sonunda işletme hesabı özeti (İşletme hesabı hulasası) çıkarırlar. Beyannamenin ilgili olduğu dönemin son günü itibarıyla çıkarılan hesap özetleri ise Gelir/Kurumlar/Geçici Vergi beyannamesi ekinde bağlı olunan vergi dairesine verilmektedir.

KDV mükellefiyeti bulunmamakla birlikte işletme hesabı esasında defter tutan mükelleflerin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının belirlenmesinde işletme hesabı özetinde yer alan “Hesap dönemi zarfında satın alınan emtianın değeri” satırı toplamı dikkate alınacaktır. Basit usule tabi olan ve KDV mükellefiyeti bulunmayan mükellefler açısından da aynı esas geçerli olacaktır.

3.1.4.7. Toplam mal ve hizmet alışları ya da sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olarak kullanılmış olabilecek belgelerin tutarının net bir şekilde tespit edilemediği durumlarda, İzah Değerlendirme Komisyonu tarafından mükellefe bir yazı tebliğ edilerek ilgili dönemdeki toplam mal ve hizmet alışları ile kullanılmış olabilecek sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belgeleri yazılı olarak bildirmesi mükelleflerden istenir. Mükellefler tarafından yapılan bu bildirim, ilgili dönemdeki toplam mal ve hizmet alışları ile sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarının tespitinde esas alınarak ön tespiti konu tutar komisyonca belirlenir. İdarece yapılan araştırma ve incelemeler neticesinde, yapılan bildirimin hatalı veya eksik olduğunun tespit edilmesi durumunda ise yeni tespitin gerektirdiği şekilde işlemler tesis edilir. Bu kapsamda yapılan araştırma ve incelemelerde örneğin mükellefin esasen yararlanmaması gereken bir indirimli ceza uygulamasından yararlandığına yönelik tespit bulunması halinde önceden kesilen indirimli cezalar ikmal edilir, komisyonun uygun görmesi durumunda ise mükellefler incelemeye ya da takdire sevk edilir.

3.1.4.8. İzaha davet şartlarını taşımadığı anlaşılan mükelleflerin vergi beyannamelerini vermelerine engel bir durum bulunmamakta olup, vergi incelemesine başlanılmadan ve takdir komisyonuna sevk edilmeden beyannamelerini vermiş olanlara, ziyaa uğratılan vergi üzerinden Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesi gereği %50 oranında vergi ziyai cezası kesilecektir.

4. Ön Tespit

Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinde yer alan indirimli cezanın uygulanması, yetkili merciler tarafından verginin ziyaa uğradığına delalet eden emareler bulunduğu dair ön tespitin yapılmış olduğu hallerde mümkündür.

Ön tespit, vergi kanunlarının verdiği yetki kapsamında vergi incelemesi yapmaya ve/veya mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişilerden bilgi toplamaya yetkili kılınanlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen bilgi, bulgu veya verilerin Tebliğin 5 inci bölümünde belirtilen İzah Değerlendirme Komisyonuna intikal ettirilmesi neticesinde, mezkûr Komisyon tarafından verginin ziyaa uğramış olabileceği ve mükellefin izaha davet edilebileceği yönünde yapılan tespiti ifade eder.

4.1. Ön Tespitin Şartları

4.1.1. Vergi İncelemesine Başlanılmaması ve Takdir Komisyonuna Sevk İşleminin Yapılmamış Olması

Maddede bahsi geçen “vergi incelemesine başlanılmamış olması”, ön tespitin ilgili olduğu konuya ilişkin olarak mükellef hakkında herhangi bir vergi incelemesine başlanılmamış olmasını ifade eder.

Maddede bahsi geçen “takdir komisyonuna sevk edilmemiş olması” ise ön tespitin ilgili olduğu konuya ilişkin olarak mükellefin takdir komisyonuna sevk edilmemiş olmasını ifade eder.

Ön tespitle ilgili bulunmayan konularla ilgili olarak yürütülen vergi incelemeleri veya takdire sevk işleminin yapılmış olması, yapılmış olan ön tespitle ilgili olarak mükelleflerin izaha davet edilmesine engel teşkil etmez.

4.1.2. İhbar Bulunmaması

Maddede bahsi geçen “ihbarda bulunulmamış olması” yetkili merciler tarafından yapılmış ön tespitler hakkında, tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olmasını ifade eder. Haklarında ön tespit konusuyla ilgili ihbar bulunan mükellefler bu konuyla ilgili olarak izaha davet edilmeyecek, ön tespitle ilgili bulunmayan ihbarlar ise izaha davete engel teşkil etmeyecektir. Ayrıca, ön tespit yapıldıktan sonra idarenin bilgisine giren ihbarlar izaha davete engel olmayacaktır.

4.2. Ön Tespiti Yapacak Mercii

Madde hükmüne göre ön tespitin yetkili merciler tarafından yapılmış olması gerekmektedir. Yetkili mercii, madde kapsamında izaha daveti yapacak ve kendisine yapılan izahatı değerlendirmeye tabi tutarak izahın konusu ile ilgili nihai karar verecek olan Gelir İdaresi Başkanlığı ile Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı uhdesinde kurulan Komisyonu (İzah Değerlendirme Komisyonu) ifade eder.

5. İzah Değerlendirme Komisyonu

Maddenin son fıkrasında, Maliye Bakanlığı izaha daveti yapacak mercii belirlemeye yetkili kılınmıştır. Bu yetkiye istinaden, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı bünyesinde “İzah Değerlendirme Komisyonu” (Komisyon) oluşturulmuştur.

“İzah Değerlendirme Komisyonu”nun teşekkülü, görev ve yetkileri ile karar almasına ilişkin açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

5.1. Gelir İdaresi Başkanlığı Bünyesinde Kurulan İzah Değerlendirme Komisyonu

Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde kurulan İzah Değerlendirme Komisyonları ilgisine göre Vergi Dairesi Başkanlıkları ile Defterdarlıklara bağlı olarak görev yapacaklardır. Vergi Dairesi Başkanlıklarında oluşturulacak komisyon, Vergi Dairesi Başkanı veya Grup Müdürünün başkanlığında, vergi dairesi müdürlerinden veya müdürlerden, Defterdarlıklarda oluşturulacak komisyon, Defterdar veya Defterdar Yardımcısının başkanlığında, gelir müdürü ile vergi dairesi müdüründen olmak üzere toplam üç kişiden oluşur. Vergi Dairesi Başkanlığının konumu, büyüklüğü ve/veya durumuna göre Başkanlık bünyesinde birden fazla komisyon kurulması da mümkündür.

İzaha davet kapsamında değerlendirilebilecek bir konunun, ilk defa İzah Değerlendirme Komisyonunun bilgisine girmesi durumunda, bu konuya ilişkin izaha davet müessesesinin işletilip işletilmeyeceği komisyon tarafından Gelir İdaresi Başkanlığından sorulacak, alınacak cevaba göre konuyla ilgili ön tespit ve izaha davet işlemlerine başlanacaktır.

5.2. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı Bünyesinde Kurulan İzah Değerlendirme Komisyonu

Vergi Denetim Kurulu Başkanlığında ve Başkanlıkça uygun görülen Grup Başkanlıklarında oluşturulacak İzah Değerlendirme Komisyonu, Başkanlık tarafından belirlenecek üç Vergi Müfettişinden oluşur. Ayrıca, söz konusu komisyonlar için yeteri kadar yedek üye seçilir. Vergi Denetim Kurulu Başkanlığı veya Grup Başkanlıkları bünyesinde birden fazla komisyon kurulması da mümkündür.

Grup Başkanlıklarında kurulan komisyonlar tarafından izaha davet kapsamında bulunan bir konunun komisyonun bilgisine girmesi durumunda, bu konuya ilişkin ön tespit yapılması ve konuyla ilgili izaha davet müessesesinin işletilmesi, Vergi Denetim Kurulu Başkanlığının onayına bağlıdır. Söz konusu onayın elektronik ortamda yapılması da mümkündür.

5.3. Komisyonların Görev ve Yetkileri

Komisyon;

a) Vergi kanunlarının verdiği yetki kapsamında vergi incelemesi yapmaya ve/veya mükellefler veya mükelleflerle muamelede bulunan diğer gerçek ve tüzel kişilerden bilgi toplamaya yetkili kılınanlar tarafından doğrudan veya dolaylı olarak elde edilen ve ilgili birimler tarafından kendisine intikal ettirilen bilgi, bulgu veya verilerden hareketle verginin ziyaa uğramış olabileceğine ilişkin ön tespiti yaptığına dair karar alır.

b) Haklarında ön tespit yapılanlara hitaben yazılan izaha davet yazısını tebliğ edilmek üzere gönderir.

c) İzaha davet yazısını tebellüğ edenler tarafından yetkili komisyona yapılacak yazılı izahatları değerlendirip sonuçlandırır.

5.4. Komisyonların Karar Alması

Komisyonlar, üyelerinin tamamının katılımıyla toplanır ve çoğunlukla karar verir. Komisyon tarafından alınan bütün kararlar en az üç nüsha düzenlenecek tutanağa bağlanır. Komisyon başkan ve üyelerinin herhangi bir nedenle görevlerinin başında bulunmaması hâlinde yedek üyeler görev yapar.

6. İzaha Davet Yazısı

Komisyon tarafından haklarında ön tespit yapılanlara, gerekli açıklamaların yer aldığı ve bu Tebliğin ekinde yer alan “İzaha Davet Yazısı” (EK:1) Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tebliğ olunur. İzaha davet yazısında aşağıdaki hususlara yer verilir:

a) Davet konusu ön tespitle ilgili olarak Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanılamayacağı,

b) İzaha davet yazısının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde yazılı izahatta bulunulmaması halinde Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinde yer alan indirimli ceza uygulamasından yararlanılamayacağı ve mükellefin incelemeye ya da takdire sevk edilebileceği,

c) Yazılı izahatın yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde, hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamlı (izahat zammı) aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyayı cezasının ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesileceği,

ç) Mükellefin yapacağı izahatı ispatlamak üzere başta defter ve belgeler olmak üzere Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında her türlü delili yazılı izahatın eki olarak sunabileceği.

Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair yapılan ön tespitlerde, toplam mal ve hizmet alışları ya da sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı olarak kullanılmış olabilecek belgelerin tutarının net bir şekilde tespit edilemediği durumlarda, bu Tebliğ ekinde yer alan “Toplam Mal/Hizmet Alışları ile Kullanılan Sahte Veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belgeler Listesi” (EK:2) tebliğ edilecek izaha davet yazısına eklenir.

7. Yazılı İzahatın Değerlendirilmesi

Kendisine izaha davet yazısı tebliğ edilenlerin madde hükümlerinden yararlanmaları için tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde yetkili komisyona yazılı izahatta bulunmaları gerekmektedir. Bu süre içerisinde ilgili komisyona yazılı izahatta bulunmayanlar anılan madde hükmünden yararlanamaz.

Süresinde yapılan izahat, komisyonca en geç 10 gün içinde değerlendirilerek izah değerlendirme sonucuna ilişkin yazının bir örneği mükellefe gönderilir.

7.1. Ziyaa Uğramış Olabilecek Vergi Tutarını Doğrulayan İzahat

Haklarında yapılan ön tespite ilişkin olarak, izaha davet yazısında yer verilen ziyaa uğramış olabilecek vergi tutarını doğrular nitelikte vergi ziyasına neden olduğu yönünde mükelleflerce izahatta bulunulması durumunda, yazılı izahatın yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi, ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamlı ödenmesi şartlarıyla vergi ziyayı cezası, ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilecektir.

Kesilen cezaya ilişkin ihbarnamelerin tebliği üzerine mükelleflerin Vergi Usul Kanunu kapsamında tarhiyat sonrası uzlaşma başvurusunda bulunabileceği tabiidir.

7.2. Verginin Ziyaa Uğramadığına İlişkin Yapılan İzahat

7.2.1. Yapılan İzahatın Yeterli Bulunması

Haklarında yapılan ön tespite ilişkin vergi ziyasına neden olunmadığı yönünde mükellefçe yazılı izahatta bulunulması üzerine, mükellefin izahatının komisyonca yeterli bulunması ve beyanname verilmesini gerektirir bir durumun olmadığı değerlendirilmesi durumunda, mükellef hakkında söz konusu tespitle ilgili olarak vergi incelemesine ve takdir komisyonuna sevk işlemi yapılmaz.

7.2.2. Yapılan İzahatın Yeterli Bulunmaması

Mükellefçe yapılan izahatın komisyonca yeterli bulunmaması ve beyanname verilmesini gerektiren bir durumun bulunduğu değerlendirilmesi halinde bu durum mükellefe bildirilir. Bu bildirim üzerine, yazılı izahat tarihinden itibaren 15 günlük sürenin henüz bitmemiş olması şartıyla mükellefçe; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi, ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamlarla ödenmesi şartlarıyla vergi ziyası cezası, ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilir.

8. Yürürlük

Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

9. Yürütme

Bu Tebliğ hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

EK- 1 – İzaha Davet Yazısı**T.C.**

.....
(İzah Değerlendirme Komisyonu)

HAKKINDA ÖN TESPİT BULUNAN MÜKELLEFİN	
Adı Soyadı/Unvanı:	
Vergi Kimlik No.su:	
Vergi Dairesi Adı:	
İşyeri Adresi/İkametgâh Adresi:	
OLAY ve ÖN TESPİTİ YAPILAN HUSUS	
Ön Tespiti Yapılan Tutar Toplamı:	... TL

AÇIKLAMALAR

1. Bu yazının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ön tespitle ilgili Komisyonumuza yazılı izahatın verilmesi ve bu izahatın Komisyonumuzca yeterli bulunarak beyanname verilmesini gerektirir bir durum olmadığının değerlendirilmesi durumunda, söz konusu ön tespitle ilgili olarak vergi incelemesi ve takdir komisyonuna sevk işlemi yapılmaz.
2. Bu yazının tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ön tespitle ilgili Komisyonumuza yazılı izahatın verilmesi ve bu izahatın yapıldığı tarihten itibaren 15 gün içerisinde, hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla (izahat zammı) aynı sürede ödenmesi şartıyla vergi ziyai cezası ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Verilecek beyanname ile ön tespite ilişkin komisyonun tespit ettiğinden daha yüksek bir tutar bildirilebilir.
3. Bu yazının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde yazılı izahatta bulunulmaması halinde Vergi Usul Kanununun 370 inci maddesinde yer alan indirimli (%20 oranında) ceza uygulamasından yararlanılamaz.
4. Yapılacak izahatı kanıtlamak üzere, başta defter ve belgeler olmak üzere 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi kapsamında her türlü delil yazılı izahatın eki olarak sunulabilir.
5. Davet konusu ön tespitle sınırlı olarak Vergi Usul Kanununun 371 inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanılamaz.

KOMİSYON BAŞKANININ
ADI ve SOYADI
İMZASI ve KAŞESİ

EK-2- Toplam Mal/Hizmet Alışları ile Kullanılan Sahte Veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belgeler Listesi

Tablo 1	
Yıl	Toplam Mal/Hizmet Alışları (KDV Hariç)

Tablo 2					
..... VERGİ TEKNİĞİ RAPORUNDA SAHTE VEYA MUHTEVİYATI İTİBARIYLA YANILTICI BELGE DÜZENLEDİĞİ TESPİT EDİLEN VERGİ NUMARALI’NİN ADINIZA DÜZENLEDİĞİ BELGELER					
	Düzenleme Tarihi	Seri/Sıra No	KDV Tutarı	KDV Hariç Tutar	Yevmiye Defteri Kayıt Tarih/No
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					